

Diarienummer 2023:21. - Remissvar ifrån Gröna arbetsgivare

Remiss avseende förslag med anledning av införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Svaret avser naturbruksprogrammet med inriktning skogsbruk, lantbruk, trädgård och djurvård

Inriktningsgemensamma ämnen för skogsbruk, lantbruk, trädgård och djurvård

Skolverket föreslår att ämnet *naturbruk* består av nivå 1, 200 poäng och är ett programgemensamt ämne. Innehållet från det befintliga ämnet *naturbruk* har reviderats för att bättre passa alla programmets inriktningar. Bland annat har körning med basmaskin tagits bort och mer om arbetsmiljö, systematiskt arbetsmiljöarbete och arbetslivets villkor lagts till.

Gröna arbetsgivare ser att kursen bör minskas ner till 100 poäng. Innehållet i ämnet är bra men upplevelsen är att den upptar för mycket tid, som man kan använda till annat. Fokus bör ligga på mer kring hållbarhet exempelvis bruka naturen och arbetsmiljö.

Ämnet *biologi – naturbruk* utgår då det biologiska innehållet i stället arbetats in i karaktär. För att ämnet *Biologi – naturbruk* ska kunna tas bort vill Gröna arbetsgivare vill betona betydelsen av att ta säkerställas med UHR att validera *biologi 2* och *Naturkunskap 2* för dem som ska läsa på högskolan och universitet. Vi efterfrågar tydlighet om vilka kurser/ämnen ska läsas för att de ska motsvara nivå 2.

Inriktning skogsbruk

Skolverket föreslår att antalet inriktningsgemensamma poäng fortsätter att vara 700 poäng.

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget

Ämnet *motor och röjmotorsåg* kvarstår som inriktningsgemensamt med 100 poäng. Ämnet *mångbruk av skog* utgår.

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget.

Terrängtransporter bryts ut ur ämnet *skogsmaskiner* och båda blir inriktningsgemensamma ämnen om 100 poäng. Gröna arbetsgivare ser:

- Att det kan uppstå problem med ämnet skogsmaskiner där nivå 2 låser för elever som bara vill/bör köra skotare. Eleven bör istället kunna läsa nivå 3 (specialisering) flera gånger, olika ämnen/kurser
- Att det är svårt att läsa mot en inriktning inom grävmaskiner/hjullastare om det inte är möjligt att läsa "Maskiner och teknisk utrustning" ihop med ämnet terrängtransporter.
- Att begränsningen för ämnet Terrängtransporter tas bort i examen för elever som avgår från inriktning Skogsbruk.

Ämnet *skogsproduktion* kvarstår om 200 poäng

Det finns med metoder för att främja biologisk mångfald och kontinuitetsskogsbruk.

Ämnet *skogsvård* tillkommer med 200 poäng.

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget.

Ämnet *skogsmaskiner*

Om skotare endast ska köras i skog är det ett vanligt traktorkörkort som krävs. Men eftersom en skogsmaskin måste förflyttas anser Gröna arbetsgivare att ämnesplanerna bör ta hänsyn till detta och tillse att B-körkort ingår för elever som avser att arbeta med skogsbruk.

Inriktning lantbruk

Gröna arbetsgivare står även bakom det remissvar som lämnats in av Naturbrukets Yrkesnämnd

Skolverket föreslår att inriktningsgemensamma poäng fortsätter att vara 700 poäng.

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget.

Ämnena *lantbruksdjur* och *växtodling* behålls som inriktningsgemensamma men den sistnämnda utökas med 100 poäng.

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget men vill betona att man inom ämnena lantbruksdjur ska fokusera på lärandet och åtgärder för att främja naturliga beteenden, inte beteendestörningar i samband med djurhållning.

Ämnet fordon och redskap inom naturbruk ersätts av det nya ämnet maskiner och teknisk utrustning inom naturbruk och utökas med 100 poäng.

Gröna arbetsgivare ser det som positivt att ämnet anpassas efter inriktningen på utbildningen och tillstyrker förslaget.

Ämnena djuren i naturbruket samt naturbrukets byggnader ersätts av de nya ämnena djurhållning – lantbruksdjur respektive byggnadsunderhåll inom naturbruk om 100 poäng var.

Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget.

Ämnet *lastmaskiner och truckar inom naturbruk* bedöms inte kunna svara mot nuvarande krav och standarder och ersätts därför i viss mån av ämnet *hjullastare*. - *Lastmaskiner och truckar inom naturbruk* om 100 gymnasiepoäng.

Det föreslagna ämnet Hjullastare, nivå 1 om 200 poäng ses som för omfattande och Skolverket behöver beakta de förutsättningar och behov som återfinns inom lantbruket.

Eleverna ska ha kunskaper kring att hantera lastmaskiner för att bli anställningsbara inom lantbruket. I det här sammanhanget bör man även ha i åtanke att eleverna på inriktningen har erhållit omfattande körvana inför årskurs 3, bland annat genom traktorkörning. Därför behövs färre poäng inom hjullastare för att en elev ska ha samma kunskaper som elever inom andra program/inriktningar. Gröna arbetsgivare ser därför att Skolverket dels bör se över möjligheterna till att validera erhållna kunskaper mot exempelvis TYA/BYN, och att dels tillsammans med branschen verka för en licensiering som motsvarar lantbrukets behov.

Inriktning djurvård

Skolverket föreslår att inriktningens gemensamma poäng fortsätter att vara 500 poäng. Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget.

Ämnet *hundkunskaps* första nivå om 100 p tillkommer som inriktningens gemensamt ämne. Nivå 1 läses gemensamt av alla inom inriktning Djurvård. Gröna arbetsgivare ser att ämnesplanen bör utformas tydligare efter att handha och sköta hundar.

Ämnet *sällskapsdjur* finns kvar som inriktningens gemensamt och utökas till 200 poäng. Gröna arbetsgivare anser att det kan bli problem att få plats med både yrkesutgångarna Djurvård inom djurens hälso- och sjukvård och Forskningsdjur när Sällskapsdjur nivå 1 ökas till 200p och blir ett obligatoriskt ämne i inriktningen. Gröna arbetsgivare ser att det hade varit rimligt att nivå 1 var 100p och nivå 2 200p.

Skolverket föreslår att ämnet *kattkunskap* består av nivå 1, 100 poäng och är ett nytt ämne. Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget, men anser att det behöver kompletteras avseende:

- socialisering av kattungar samt deras utveckling och beteendebehov
- etologiska behov i olika åldrar
- näringsbehov istället för foderbehov
- använd begreppet avel istället för reproduktion
- att främja god välfärd och hälsa.

Yrkesutgång mot djurvårdare inom djurens hälso- och sjukvård

Det är av största vikt att naturbruksprogrammets yrkesutgång mot djurvårdare inom djurens hälso- och sjukvård svarar mot de krav som kommer att bli resultat av den statliga utredningen SOU 2022:58, rörande "godkänd djurvårdare". Gröna arbetsgivare har tillsammans med Kommunal (och Djurbranschens yrkesnämnd, DYN), via Skolverkets försöksverksamhet, medverkat i utvecklandet av ett prov för yrkesbevis. Detta är branschens förslag för att kvalitetssäkra att eleverna har tillräckliga kunskaper för att vara anställningsbara inom djursjukvården. Godkända elever kan då, i nära anslutning till sin examen från gymnasieskolan, erhålla godkännande från Jordbruksverket för att bli "godkänd djurvårdare" och snabbt finnas tillgänglig för branschen.

Djurvård inom djurens hälso- och sjukvård, nivå 1, 100 poäng (gemensam för inriktningen), nivå 2, 200 poäng samt nivå 3, 200 poäng

Synpunkter på centralt innehåll inom djurens hälso- och sjukvård har från DYN:s skickats till Skolverket i ett separat mejl. Gröna arbetsgivare står bakom dessa synpunkter.

Behov av lärarkompetens inom ämnet djurvård inom djurens hälso- och sjukvård

Gröna arbetsgivare betonar betydelsen av att det finns rätt lärarkompetens inom ämnet Djurvård inom djurens hälso- och sjukvård.

Nivå 1 i nuvarande förslag läses gemensamt av alla elever inom inriktning Djurvård och bör innehålla viktiga grunder. Nivå 1 är av mer generell karaktär och här kan vara tillfyllest med en mer generell lärarkompetens. Fördjupad undervisning, motsvarande nuvarande förslag nivå 2

och 3, styrs av lagkrav. Gröna arbetsgivare ser därför att undervisande personal, utöver behöriga lärare, ska vara legitimerade inom yrket: veterinär eller djursjukskötare.

Gröna arbetsgivare vill också betona att apl bör ligga i yrkesnivåerna 2 och 3. Branschen vill och bör endast ta emot de som ska jobba inom djursjukvård efter fullföljd utbildning.

Inriktning trädgård

Gröna arbetsgivare står även bakom det remissvar som lämnats in av Naturbrukets Yrkesnämnd

Skolverket föreslår att antalet inriktningssammansatta poäng fortsätter att vara 700 poäng.
Gröna arbetsgivare tillstyrker förslaget.

Ämnet *fordon och redskap inom naturbruk* ersätts av det nya ämnet *maskiner och teknisk utrustning inom naturbruk* men poängomfattningen behålls.

Gröna arbetsgivare ser det som positivt att ämnet anpassas efter inriktningen på utbildningen och tillstyrker förslaget.

Ämnena växtkunskap, trädgårdsanläggning och skötsel av utemiljöer kvarstår med oförändrad poängomfattning. Ämnet trädgårdsodling utökas till 200 poäng.

Gröna arbetsgivare anser att det nuvarande förslaget fungerar väl för gymnasiet men inte för vuxenutbildningen, som i de flesta fall inte kommer att läsa Trädgårdsodling 1 då många utbildningar har skötsel och anläggning av gröna utemiljöer som huvudsakligt innehåll. Gröna arbetsgivare ser att:

- Ett särskilt ämne, marklära, bör utformas för att fungera för att ges på vuxenutbildningar.
- Att ta det innehåll som hör till Marklära och flytta från Trädgårdsodling 1 till Växtkunskap. Det innebär att Växtkunskap utökas med 100 poäng och att Trädgårdsodling 1 minskas med 100 poäng.